

helyszínrajz

KRISZTINA KRT. 34.

hrsz.

7078/1

**KERÜLETI
ÉRTÉKVÉDELLEM**

tömb

99

tervező építész

ép. idő, átalakítások

1890 körül

építészeti stílus

eklektikus

szintszám

F+2

épülethasználat

lakóház; 22 lakás; fsz.-en 2 üzlet

szerkezet, anyaghasználat, tető

hagyományos középőfalas téglafal szerkezet, vakolt és téglaburkolású utcai homlokzat, magastető cseréphéjalással

tulajdonos

társasház

egyéb védettség

-

műszaki állapot

átlagos, ép homlokzat (kis hibák a működő lábazaton)

fenntartás, helyreállítás

a kapu/kapu melletti falsávok és az udvar (márványkút!) felújítandó

fotók, ábrázolások

14 oldal fotódokumentáció

építészeti, városépítészeti értékelés

A későbarokk templom körül kialakult egykori krisztinavárosi kisvárosi központ fennmaradt, közel egykorú (1885-1900 között épült) 1-2 emeletes épületei feltétlen védelemre méltó történeti és városépítészeti értékű együttest alkotnak. Ennek része a Krisztina krt. 34. sz. rangos, téglaburkolású, különös értékekkel bíró eklektikus ház is.

A szimmetrikus szerkesztésű homlokzat két szélén vakolt sarokarmírozású rizalitok. A középső axisban és a rizalitokon timpanonos, másutt egyenes szemöldökű ablakpárkányok: az első emeleten konzolokkal kiemelt lezárás alatt füzér- és ember-, ill. oroslánfej-díszítés, a második emeleten konzolok nélkül. Szegmens-ívű záródású földszinti nyílásrend, a kapu jobb oldalán cca. 45 cm-es kiállással eklektikus jellegű faszerkezetű kirakatszekrény. A földszint fölött széles, az ablakok köténymezőiben balusztersorral gazdagított osztópárkány. Fogrovatos főpárkány. A kapu fölött rangos, hosszított kőkonzolokkal alátámasztott erkély rostélyszerű ráccsal. Eredeti tölgyfakapu, felülvilágítója „zárókövében” az építőmester jele (függőn, vonalzó). Kapualj, lépcsőház „szokásos” eklektikus díszítéssel. Tágas, jóarányú udvar. A hátsó szárny kéttraktusos, a mögöttes udvarra nyílik. Földszinti kialakítása kocsiszín/istálló/műhely-használatra utal. Fölötte alacsony mezonett-szobák. Feltűnően nagyméretű udvari ki-be nyíló(!) ablakok, rangos, későklasszicista 3:2-es arányú ablakosztás. Az udvarban klasszicista, kannelálás külsejű szép félköríves márványkút.

az adatfelvétel ideje: 2008. április hó

A templom köré szerveződött egykori kisvárosi krisztinavárosi központ 1-2 emeletes beépítése: a fennmaradt *épületegyüttes* feltétlen megőrzendő érték!

A templom mellett a „főtér” intézményei: az elemi iskola, kissé följebb a plébánia, majd további középületek: a tetőkiemelésekkel díszített Szociális Missziós Társulat épülete és a Színháztörténeti Intézet a fővárosi helyi védelem alatt álló egykori „Áldásy”-házban

A későbarokk templom köré szerveződött egykori krisztinavárosi kisvárosi központ megmaradt egy-kétemeletes, eklektikus, építészeti együttes-értékű épületállománya a Krisztina téren, a körút e szakasza mindkét oldalán és a Pauler u.-ban (narancs-színnel jelölve)

Téglaburkolatú, timpanonos és szemöldökös ablakpárkányokkal felépített szimmetrikus szerkesztésű homlokzat két oldalán sarokrizzalittal

Karakteres az ablakszemöldökök különbözősége az emeleteken: az I. emeleten a konzolokkal kiemelt lezárás alatt füzér- és ember-, ill. oroszlánfej-díszítés, a II. emeleten konzolok nélküli, kisebb kiállású szemöldökdísz; kedvezőtlenek a fehérre/kétszínűre festett ablakkeretek

A baluszteres kötényekkel gazdagított széles osztópárkány közepén rostélyszerű ráccsal díszített, rangos, hosszított kőkonzolokon nyugvó erkély

A kapuív zárókő-szerepű vonalzó/függőőn-
mintát mutató dísz a korabeli építőmester jele

Eredeti tölgyfakapu, a „csupasz” ablakok fölött a homlokzati ablakkeretelés formájára utaló timpanonos párkánymotívummal, részben hiányos díszítéssel, felújítható állapotban

Az archív felvételen a kapuszárnyak ablakait rács díszíti és védi

Különös, ostort formázó kilincs

„Futókutya” hullámdísz a kapu alsó részén

Oszlopfejes lizénákkal, párkánnyal tagolt kapualj, kovácsoltvas korlátok, igényes, nem gyakori lépcsőprofil, udvari pihenőknél színes üvegablak (valószínűleg csak maradvány)

Az udvarból nyíló pincében szép, lapos kosáríves kiváltónyílás

A tágas, jóarányú udvar különös sajátosságokkal és egyedi értékekkel

Klasszicista, kannelúrá külsőjű, félköríves, tardosi vörösmárvány kút, csak a csap és az oszlopfő hiányzik

A hátsó szárny helyiségei (kocsiszín, istálló lehettek) az udvar szintjéről nyílnak, felettük mezonett-szint alacsony szobákkal, külön eredeti falépcsős megközelítéssel (jobb old. nyílás, alsó fotók)

Feltűnően nagyméretű ki-benyíló udvari ablakok(!), rangos, klasszicizmus-kori osztásrenddel (alul/felül 3/2 arányban osztva), tordasi vörösmészke függőfolyosó-lemez, konzolok

Az 1850-60-as évekre jellemző későklasszicista korlátformálás

A Rill órás-dinasztia 1894-2004 között, 110 évig működtette e helyen boltját, mely ma kávézó (archív fotó forrása: felvétel a kávézó falán kifüggesztett fotóról)

